Länsstyrelsen
Värmland

BESLUT

Datum
2013-06-11

Referens
511-583-2012

Naturvård
Lars Furuholm

BILDANDE AV NATURRESERVATET Myrbråten, Årjängs Kommun

BESLUT

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar Länsstyrelsen det område som avgränsas med den svarta heldragna linjen på kartan i bilaga 2 som naturreservat. Naturreservatet har den avgränsning som framgår av bifogad karta (bilaga 2) och med de gränser som slutligen utmärks i fält. Naturreservatets namn ska vara Naturreservatet Myrbråten.

Syfte med reservatet

Naturreservatet Myrbråten bildas i syfte att bevara biologisk mångfald i ett område med värdefulla skogar och våtmarker. Området ska tillsammans med andra skyddade skogs- och myrmiljöer i omgivande landskap ge goda förutsättningar för ett långsiktigt bevarande av typiska växt- och djursamhällen. Områdets hydrologi ska vara opåverkad av negativa ingrepp.

Syftet uppnås genom att skogen tillåts att utvecklas fritt, exploatering och arbetsföretag i området förhindras, områdets naturliga hydrologi skyddas från fysisk påverkan.

Föreskrifter

För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet förordnar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken att nedan angivna föreskrifter ska gälla.
Föreskrifterna gäller inte för de åtgärder som behövs för att nå syftet med reservatet samt den uppföljning som anges i den till detta beslut hörande skötselplanen.
Föreskrifterna gäller inte heller den uppföljning av områdets skötsel och naturvärden eller av miljöns utveckling i stort, inklusive nödvändig provtagning och insamling av bestämningsmaterial, som utförs av eller på uppdrag av Länsstyrelsen eller Naturvårdsverket. Sådana undersökningar skall ske i samråd med reservatsförvaltningen.

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap. 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter, om det finns särskilda skäl.

I enlighet med 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken fastställer Länsstyrelsen en skötselplan (bilaga 3).

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden:

Utöver vad som annars gäller i författningar är det i naturreservatet förbjudet att:

1. avverka träd och buskar eller ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle
2. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar områdets ytformer som att schakta, tippa, gräva, dika, dämma, leda bort vatten eller anordna upplag
3. dra fram mark- eller luftledning
4. uppföra byggnad eller annan anläggning
5. använda eller sprida kalk, gödselmedel eller växtnäringsämnen
6. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel
7. framföra fordon, exempelvis cykel, traktor, snöskoter och terränghjuling (sk fyrhjuling)

Föreskriften A1 gäller inte röjning av uppväxande sly eller kvistning för underhåll av befintliga jaktpass.
Föreskrifterna A2 gäller inte normalt underhåll av de bilvägar som går genom området, bilaga 2, under förutsättning att grundvattennivån i anslutande sumpskogar inte sänks och att död ved inte lämnar reservatet.
Föreskriften A3 gäller inte eventuell nedläggning av markkabel inom vägområdet.
Föreskriften A7 gäller inte för behörig fordonstrafik på körvägen som går genom reservatet.
Föreskriften A7 gäller inte för älgdragare eller liknande som behövs för uttransport av större vilt (älg, hjort, björn, vildsvin) från området i samband med den jakt som är tillåten i naturreservatet. Uttransporten ska ske utan skador på mark och vegetation.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om vad ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheter förpliktas att tåla:

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktas tåla att följande anordningar uppförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet:

1. röjning och utmärkning av reservatets yttergränser enligt Naturvårdsverkets anvisningar
2. uppsättande och underhåll av informationstavlor vid parkeringsplats
3. undersökningar av flora och fauna, mark- och vattenförhållanden samt utmarkering av därtill hörande provytor

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet, samt om ordningen i övrigt inom reservatet:

Utöver vad som annars gäller i lagar och författningar är det i naturreservatet förbjudet att:

1. samla in ryggradslösa djur, t ex insekter
2. samla in mossor, lavar, vedsvampar eller vattenlevande växter
3. bryta kvistar, fälla, skada eller ta bort levande eller döda träd och buskar
4. framföra fordon, exempelvis cykel, traktor, snöskoter och terränghjuling (sk fyrhjuling)
5. elda
6. utan länsstyrelsens tillstånd i näringssyfte organiserat utnyttja området, samt för skolor och institutioner att regelmässigt utnyttja området för att utföra naturvetenskapliga eller andra undersökningar

Länsstyrelsen beslutar att ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken träder i kraft tre veckor efter den dag författningen utkommit från trycket i länets författningssamling.

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Namn	Naturreservatet Myrbråten
Län	Värmland
Kommun	Årjäng
Lägesbeskrivning	Ca 6 km NO om Töcksfors
Naturgeografisk region	28 b
Fastighetsknutna rättigheter som reservatet berör	Inga
Fastigheter	Stallarebyn 1:20
Areal	6,7 ha
Förvaltare	Länsstyrelsen Värmland

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Ärendets beredning

Naturvärdena på Myrbråten uppmärksammades i samband med Skogsstyrelsens inventering av nyckelbiotoper på 1990-talet. Objektet ligger på en fastighet som innehåller stor mängd nyckelbiotoper och naturvärdesobjekt. Myrbråten består av naturskogsartad lövskog med bitvis högt inslag av gammal asp, belägen i en värdetrakt för barrblandskog där bl.a. flertalet krävande lövskogsarter noterats. Trots objektets relativt begränsade areal anser Länsstyrelsen att området har funktionalitet med tanke på omgivningarna. Vidare har Skogsstyrelsen prioriterat närområdet i sitt skyddsarbete under åren.

Remissinstansernas och sakägares synpunkter

Stallarebyns jaktvårdskrets har lämnat in uppgifter om lokalisering av 3 älgpass.

Länsstyrelsens bemötande av inkomna synpunkter

De 3 älgpassen har lagts in på skötselplanekartan.

LÄNSSTYRELSENS MOTIVERING OCH INTRESSEPRÖVNING

Beskrivning av omgivande landskap och reservatet

Naturreservatet Myrbråten ligger i en trakt där merparten av skogen brukats under lång tid. Detta skogsskifte har dock under lång tid lämnats mer eller mindre orört vilket fått vissa arter som hör hemma i lövskog och som är känsliga för kalavverkning, att fortleva. Skogen är en sekundärt uppkommen lövskog där asp och björk dominerar med inslag av gråal, gran, tall, rönn, lönn och sälg. Området har förekomst av en hel del död ved, främst högstubbar och lågor av asp, björk och gråal.

Vedlevande svampar som fnöskticka på björk, rävticka på asp och alticka på gråal är vanliga. En grov björk med stora fruktkroppar av fnöskticka hade kläckhål efter jättesvampmal. Förekomsten av denna stora malfjäril visar ofta på en kontinuitet av lämpliga miljöer på landskapsnivå, dvs. tillräcklig mängd döda lövträd på landskapsnivå. På äldre murken ved noterades arter som grön sköldmossa och stubbspretmossa, vilka kräver fuktig, äldre ved. Död ved i form av färska vindfällen av gran och tall förekommer också. Inslag av berg i dagen och lodytor skapar torrmarksflora och stenväxande moss- och lavflora. Som exempel noterades skrovellav och bårdslav på en mossig bergvägg. Vissa av asparna är relativt senvuxna vilket gynnat kryptogamfloran. Arter som skrovellav, aspgelélav, slanklav och asphättemossa förekommer. Objektet är också en viktig värdekärna för lövskogsberoende hackspettar som t.ex. mindre hackspett.

Motiv till skydd

Genom en reservatsbildning vid Myrbråten bevaras
en lövskog med viktiga strukturer som gamla grovbarkiga träd, döende och döda träd och död ved. Huvudmotivet för den föreslagna reservatsbildningen är de höga naturvärdena gällande krävande kryptogamer, tack vare det stabila fuktiga mikroklimatet.

Myrbråten är ett litet lövskogsområde med mycket höga naturvärden, som inte är att betrakta som normal produktionsskog och därför inte heller bör skötas som en sådan. Större virkesuttag, avverkning för vägdragning eller uppförande av nya byggnader, bortstädning av vindfällen och döende träd o.s.v. skulle medföra både minskning av antalet och geografisk utglesning av viktiga livsmiljöer. Flera av de sällsynta arter som finns i området är också beroende av en hög och jämn luftfuktighet. Avverkningar eller utglesningar leder ofelbart till ökad uttorkningsrisk varvid dessa känsliga arter riskeras.

Som naturreservat kommer området att skötas med enda syftet att gynna naturvärdena.

Överensstämmelse med planer, internationella åtaganden, miljökvalitetsmål med mera

Bildandet av naturreservatet Myrbråten är en del i Länsstyrelsens arbete med miljökvalitetsmålet ”Levande skogar” samt är del i arbetet med miljökvalitetsmålet ”Ett rikt växt- och djurliv”. Beslutet följer nationella och regionala riktlinjer och strategier för prioritering av naturreservatsskydd, vilka bygger på Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden.

Beslutet bedöms vara förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna enligt 3 och 4 kap. miljöbalken. Ingen kommunal detaljplan eller områdesbestämmelse enligt plan- och bygglagen finns som berör området. Beslutet är inte i konflikt med koncessioner eller undersökningstillstånd för gruvnäringen, enligt den information Länsstyrelsen fått av Sveriges geologiska undersökning (SGU).

Intresseprövning

I reservatsbildningsprocessen ingår som en del att i alla frågor göra en vägning mellan enskilda och allmänna intressen med den utgångspunkten att det ska finnas en rimlig balans eller proportion mellan de värden som ska skyddas genom förbudet/inskränkningen, och den belastning som förbudet/inskränkningen har för den enskilde, ett ställningstagande som brukar refereras till som proportionalitetsprincipen. Länsstyrelsen menar att den avgränsning av reservatet och de inskränkningar som gjorts av markanvändningen är nödvändiga, och att de inte går längre än vad som behövs för att tillgodose reservatets syfte för allmänintresset, samtidigt som markägaren har kompenserats för sin ekonomiska förlust.

Upplysningar

Länsstyrelsen har enligt 8 § miljötillsynsförordningen (2011:13) ansvaret för tillsynen över naturreservatet. I tillsynen ingår att övervaka att reservatsföreskrifterna följs. Enligt 29 kap. 2 och 2a §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats med stöd av 7 kap. miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid mot meddelad föreskrift, kan Länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap. 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter, om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med förbudets eller föreskriftens syfte.

Eftersom området syftar till att bevara biologisk mångfald ska eventuella vindfällen och stormskadad skog lämnas. Bestämmelserna i 5, 6, 10 och 29 §§ skogsvårdslagen ska inte tillämpas inom naturreservatet (se 4 § skogsvårdslagen). Det ansvar som markägaren har enligt skogsvårdslagen är efter reservatsbildningen statens ansvar.

En del av området är sedan tidigare ett biotopskydd.
Länsstyrelsen i Värmlands län är förvaltare av naturreservatet.

Hur man överklagar

se bilaga 4

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Kenneth Johansson. Föredragande har varit naturvårdshandläggare Lars Furuholm. I den slutliga handläggningen har även deltagit chefsjurist Lars-Ove Olsson, enhetschef Thomas Östlund, verksamhetschef Torben Ericson samt länsråd Björn Sandborgh.

Kenneth Johansson

Lars Furuholm

Bilagor

1. Översiktskarta
2. Beslutskarta
3. Skötselplan
4. Naturvärdesbeskrivning
5. Hur man överklagar

6. Sändlista

Stallarebyns Jvkrets, c/o Morgan Zetterqvist, Stallarebyn, 672 94 Årjäng

Naturvårdverket, 106 48 STOCKHOLM
Skogsstyrelsen, Box 18, 67221 ÅRJÄNG
Årjängs kommun, Kommunstyrelsen, Box 906, 672 29 ÅRJÄNG

Naturskyddsföreningen, Länsförbundet i Värmland, Verkstadsgatan 1, 652 19 KARLSTAD

Wermlands Ornitologiska Förening, c/o Björn Arvidsson, Lignellsgatan 3A, 654 63 KARLSTAD

Värmlands Botaniska Förening, c/o Per Larsson, Fallängsvägen 39 A, 671 51 ARVIKA

Värmlands läns jaktvårdsförbund, Strågatan 3, 653 43 KARLSTAD

LRF, Länsförbundet i Värmlands län, Köpmannagatan 2 4 tr, 652 26 Karlstad

Samhällsbyggnad

Miljöanalys

Miljöskydd/ Naturvårdsärenden

Länsstyrelsen
Värmland

Bilaga 1. Översiktskarta
2012-06-11 Dnr: 511-583-2012

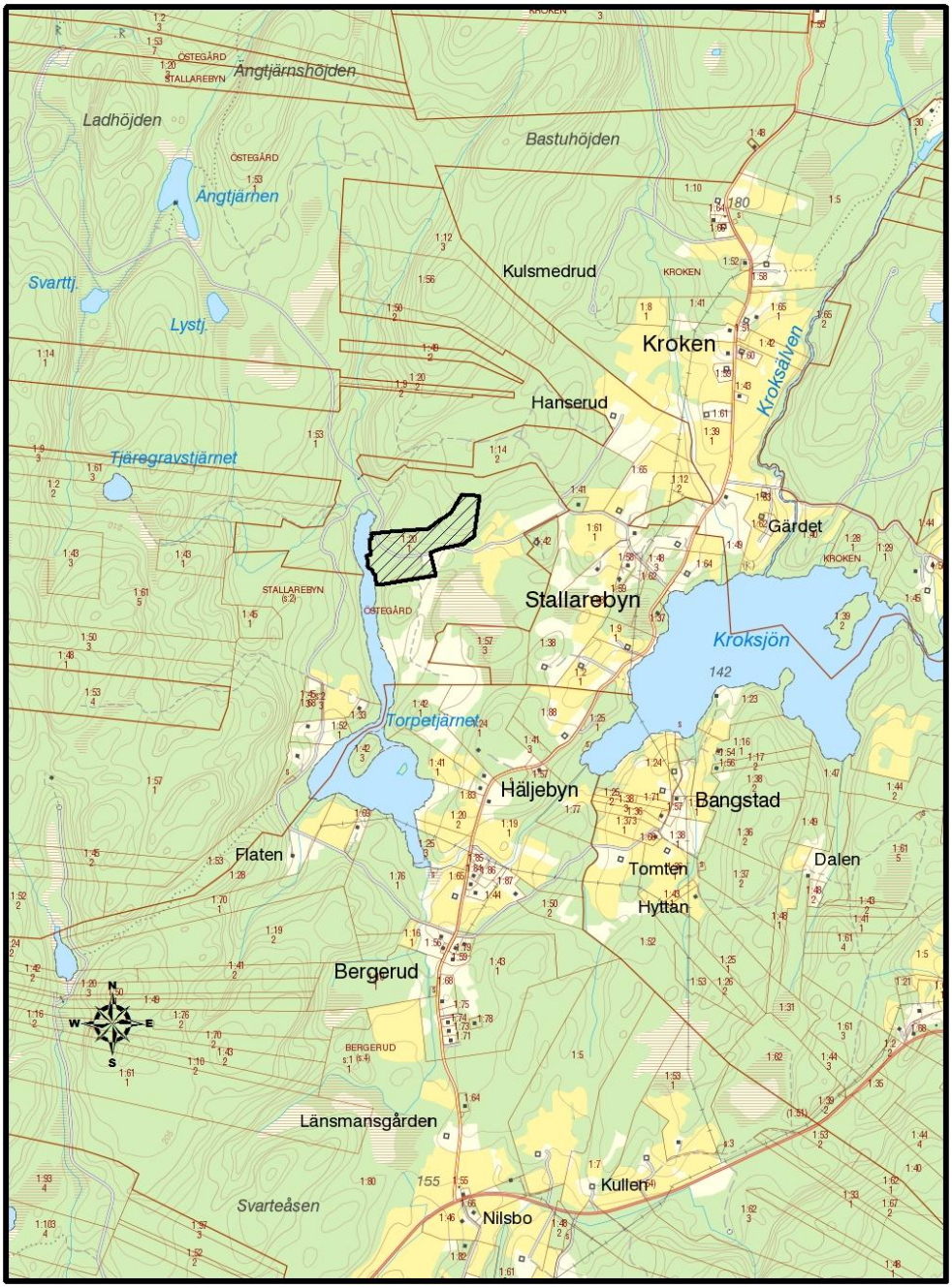

Copyright Lantmäteriverket 2009, dnr 106-2004/188
Översiktskarta för naturreservatet Myrbråten
Skala 1:20000

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Enhetens e-post adress
Länsstyrelsen i Värmlands län 651 86 KARLSTAD	Våxnäsgatan 5	054-19 70 00 (växel) 054-197056 (direkt)	054-19 73 00	varmland@lansstyrelsen.se

Länsstyrelsen
Värmland

Beslutskarta
2013-06-11

Bilaga 2
Dnr: 511-583-2012

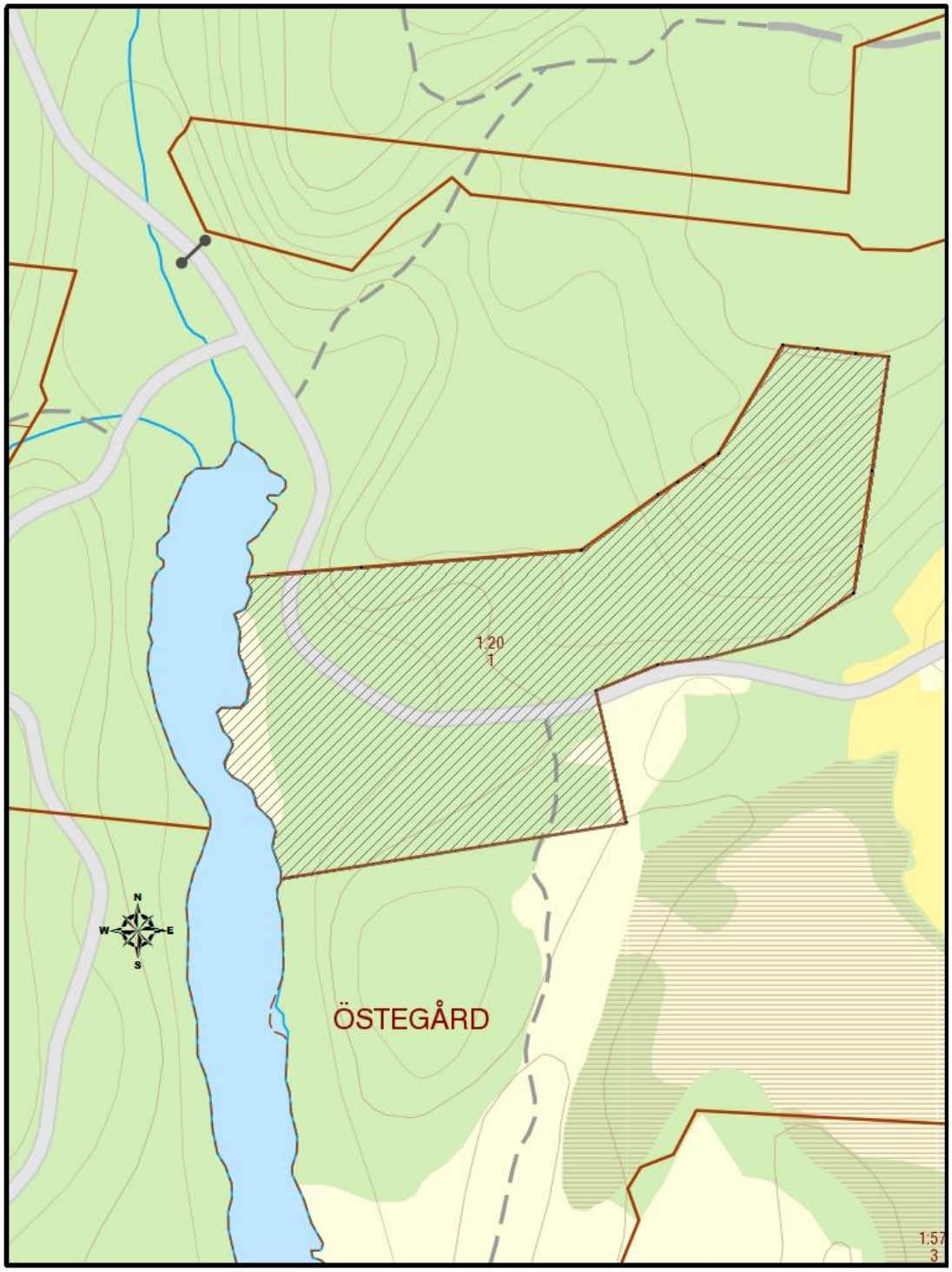

Copyright Lantmäteriverket 2009, dnr 106-2004/188
Naturreservatet Myrbråten.
Skala 1:3000

Postadress
Länsstyrelsen i Värmlands län
651 86 KARLSTAD

Besöksadress
Våxnäsgatan 5

Telefon
054-19 70 00 (växel)
054-19 70 56 (direkt)

Telefax
054-19 73 00

Enhetens e-post adress
varmland@lansstyrelsen.se

Naturvård
Lars Furuholm

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET MYRBRÅTEN, ÅRJÄNGS KOMMUN

1. Syftet med naturreservatet

Naturreservatet Myrbråten bildas i syfte att bevara biologisk mångfald i ett område med biologiskt värdefull lövskog.

2. Beskrivning av bevarandevärden

2.1. Administrativa data

Objektnamn	Myrbråten
NVR-nummer	2040093
Kommun	Årjäng
Markslag och naturtyper (ha): Prod skogsmark Total areal	 6,7 ha 6,7 ha
Prioriterade bevarandevärden: Markslag Strukturer	 Gammal lövskog Grova träd, död ved

2.2. Historisk och nuvarande markanvändning

Området, som delvis tidigare varit odlingsmark, har av någon anledning lämnats orört under flera decennier.

2.2.1. Områdets bevarandevärden

2.2.2. Biologiska bevarandevärden

Lövnaturskog och hotade arter bland kryptogamer.

Naturvård
Lars Furuholm

3. Skötselområden

3.1. Skötselområde 1/ lövskog 6,7 hektar

3.1.1. Bevarandemål

Bevarande av den gamla lövnaturskogen med deras strukturer och arter.

3.1.2. Åtgärder

Inga.

4. Uppföljning

4.1. Uppföljning av skötselåtgärder

Reservatsförvaltaren ansvarar för dokumentation av vilka åtgärder som genomförts, vem som utfört dem samt när de genomförts.

Åtgärd

- Gränsmarkering

4.2. Uppföljning av bevarandemål

Bevarandemålen för området kommer att preciseras i nivåsatta s k målindikatorer. En redogörelse för uppföljning av målindikatorerna kommer att finnas i en särskilt beslutad uppföljningsplan

5. Sammanfattning av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärd	**När**
Gränsmarkering	2014

6. Genomförd dokumentation

Länsstyrelsen har dokumenterat områdets naturvärden i en PM 2007-09-11.

Länsstyrelsen Värmland

SKÖTSELPLAN

2013-06-11 511-583-2012

Naturvård
Lars Furuholm

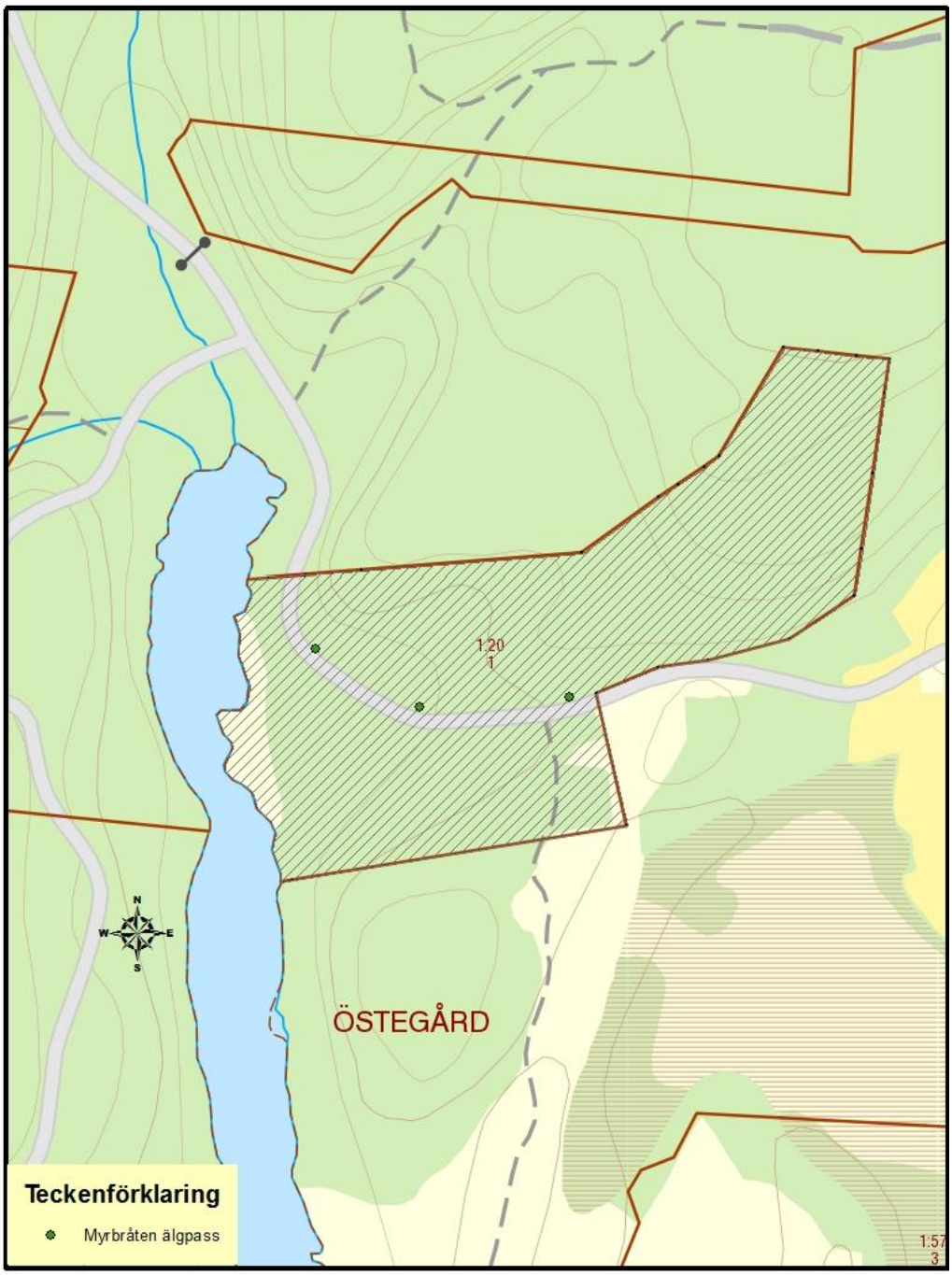

Länsstyrelsen
Värmland

Myrbråten, Årjängs kommun

- ett värdefullt lövskogsområde

Förslag på ett nytt naturreservat

Bakgrund och sammanfattning
Naturvärdena på Myrbråten (uttalas *Mörbröten)* uppmärksammades i samband med Skogsstyrelsens inventering av nyckelbiotoper på 1990-talet. Objektet ligger på en fastighet som innehåller stor mängd nyckelbiotoper och naturvärdesobjekt. Markägarna vill sälja hela skiftet varför Skogsstyrelsen bollat över frågan till Länsstyrelsen. Myrbråten består av den nationellt underrepresenterade skogstypen medelålders – äldre lövsuccessioner, belägen i en värdetrakt där flertalet krävande lövskogsarter noterats. Trots objektets begränsade areal anser Länsstyrelsen att området har funktionalitet med tanke på omgivningarna. Vidare har Skogsstyrelsen prioriterat närområdet i sitt skyddsarbete under åren. I nordost angränsar Fjornshöjdenområdet där flertalet naturreservat, biotopskydd och avtal sedan tidigare bildats.

Allmän beskrivning
I slutet av 1800-talet bestod ungefär halva areal vid Myrbråten av odlingsmark medan övrigt är markerat som lövskog på hembygdskartan. Sannolikt har större delen brukats genom odling eller bete. Två äldre husgrunder finns på fastigheten, ett bostadshus och en ladugårdsbyggnad. Någon gång under mellankrigstiden lades jordbruket ned och markerna växte igen spontant med lövskog. Under 1970-talet planterades en begränsad del av åkermarken med gran. Sedan dess har i princip skogen utvecklats fritt. Resultatet idag är en sekundärt uppkommen lövskog där asp och björk dominerar med inslag av gråal, gran, tall, rönn, lönn och sälg.

Självgallrande aspbestånd vid Myrbråten

Naturvärden
Tack vare avsaknaden av skogliga ingrepp har skogen idag ett högt naturvärde med både välutvecklad och i vissa yngre delar tilltagande självgallring. Detta har resulterat förekomst av en hel del död ved, främst högstubbar och lågor av asp, björk och gråal. Vedlevande svampar som fnöskticka på björk, rävticka på asp och alticka på gråal är vanliga. En grov björk med

stora fruktkroppar av fnöskticka hade kläckhål efter *jättesvampmal*. Förekomsten av denna stora malfjäril visar ofta på en kontinuitet av lämpliga miljöer på landskapsnivå, dvs. tillräcklig mängd döda lövträd på landskapsnivå. På äldre murken ved noterades arter som *grön sköldmossa* och *stubbspretmossa*, vilka kräver fuktig, äldre ved. Död ved i form av färska vindfällen av gran och tall förekommer också. Inslag av berg i dagen och lodytor skapar torrmarksflora och stenväxande moss- och lavflora. Som exempel noterades *skrovellav* och *bårdslav* på en mossig bergvägg. Vissa av asparna är relativt senvuxna vilket gynnat kryptogamfloran. Arter som *skrovellav, aspgelélav, slanklav* och *asphättemossa* förekommer. Objektet är också en viktig värdekärna för lövskogsberoende hackspettar som t.ex. *mindre hackspett*.

Den rödlistade Skrovellaven är funnen på lodvägg och gammal asp i området

Mål och skötselåtgärder

Skogen bör få vidareutvecklas i riktning mot lövnaturskog med stort innehåll av död ved. På sikt hotas lövdominansen av uppväxande gran som börjar förmörka och kommer att konkurrera ut lövet inom vissa delar. Underväxtröjning av smågran och ringbarkning av vissa grövre granar hejdar detta förlopp. Vidare bör en försiktig avverkning av gran ske, dels i områdets nordöstra del och dels inom de mindre delar där gran planterats på f.d. åkermark.

Död lövved bör nyskapas genom ringbarkning av främst björk och en hel del maskinella högkap skulle kunna genomföras i samband med granuthuggningen. Inom en 20-årsperiod bör andelen död ved ligga på ca 40 m^3/hektar.

Det omgivande landskapet

Myrbråten är belägen i en trakt med hög andel naturvärden på landskapsnivå och har därför pekats ut som *värdetrakt* av Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen i den regionla strategin för formellt skydd av skog. Värdetrakten är visserligen huvudsakligen dominerad av barrblandskog men stor del av det stora antal nyckelbiotoper som gjort att trakten fallit ut vid analyser, beror på stor andel gammal asp i barrbestånden. I trakten finns flertalet aspgynnade

arter som västlig njurlav, skrovellav, blylav och Värmlands enda aktuella fynd av örtlav. I närheten finns även en och annan *vitryggig hackspett* vilket ytterligare vittnar om skogslandskapets kvalitéer.

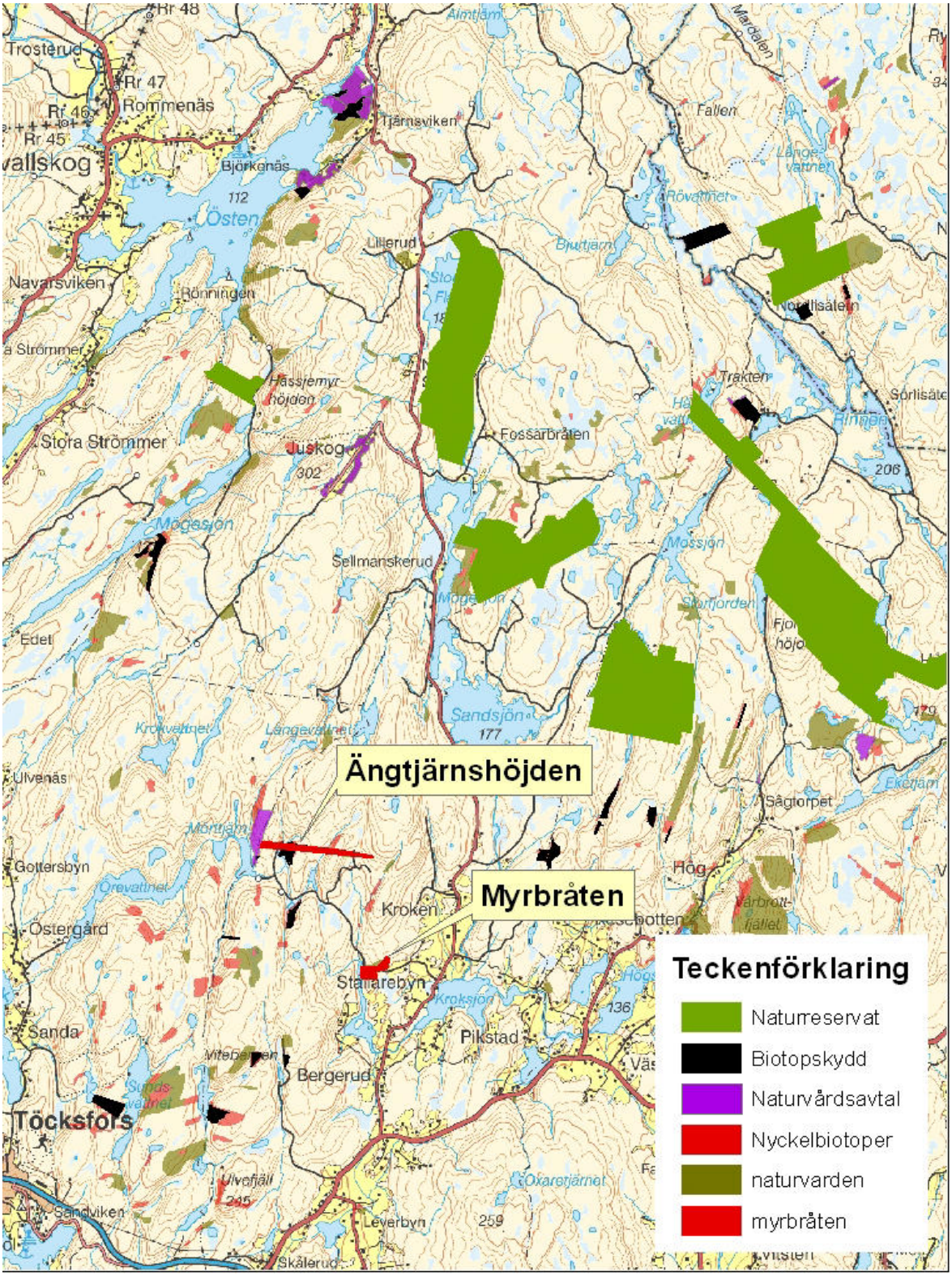

Översiktkarta över Myrbråtens omgivningar.

Funktionsindelning
Reservatsförslagets skogsmark har delats in i två kategorier avseende på deras naturvärde och funktion. Arealen värdekärna, som är den skog som bedömts ha stor betydelse för flora och fauna, uppgår till dryga 6 hektar och utgör huvuddelen av arealen. Arronderingsmarken utgörs av granplantering på f.d. åkermark, uppgår till knappt 1 hektar.

Flygbild över Myrbråten med värdekärna (rött) och arronderingsmark (grått) utmärkt.

Text och foto: Fredrik Wilde, Länsstyrelsen Värmland 2007-09-11

Länsstyrelsen
Värmland

Bilaga 5
Formulär nr 1

HUR MAN ÖVERKLAGAR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

VAR SKALL BESLUTET ÖVERKLAGAS	Länsstyrelsens beslut kan skriftligen överklagas hos **regeringen, Miljödepartementet.**
VAR INLÄMNAS ÖVERKLAGANDET	Er skrivelse skall inlämnas/skickas till **Länsstyrelsen** och inte till regeringen.
TID FÖR ÖVERKLAGANDE	Skrivelsen måste ha kommit in till Länsstyrelsen inom **tre veckor** från den dag Ni **fick del av beslutet**, annars kan Ert överklagande inte tas upp till prövning.
HUR MAN UTFORMAR SITT ÖVERKLAGANDE M M	I skrivelsen skall Ni - tala om vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange ärendets nummer (diarienumret) - redogöra för hur Ni anser att beslutet skall ändras Ni bör också redogöra för varför Ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt. Ni kan givetvis anlita ombud att sköta överklagandet åt Er. Behöver Ni veta mer om hur Ni skall gå till väga, så ring eller skriv till Länsstyrelsen.
ÖVRIGA HANDLINGAR	Om Ni har handlingar eller annat som Ni anser stöder Er ståndpunkt, så bör Ni skicka med det.
UNDERTECKNA ÖVERKLAGANDET	Er skrivelse skall undertecknas och namnteckningen förtydligas. Uppge också postadress samt telefonnummer där Ni kan nås dagtid.

Utgåva 8/07